

Πρακτική Προσέγγιση

Έκθεση Σκοπιμότητας και Αντίκτυπος

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2017-1-DE02-KA204-004196

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προσκόμιση αυτής της δημοσίευσης δεν αποτελεί θεώρηση του περιεχομένου που αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των δημιουργών και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

The VIC report is published under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License and available to download for free from the VIC Website.

<https://integrationcompetence.eu>

INDEX

1. <u>Πλαίσιο</u>	Fehler! Textmarke nicht definiert.	3
2. <u>Εισαγωγή</u>		3
3. <u>Επιλεγμένα Αποτελέσματα</u>		4
<u>Ποσοτικές Πτυχές</u>		4
<u>Ποιοτικές Πτυχές</u>		5
1. <u>Σκοπιμότητα της εγκυροποίησης των δεξιοτήτων ένταξης</u>		5
2. <u>Αντίκτυπος του μαθήματος στους εκπαιδευτές</u>		6
3. <u>Αντίκτυπος του μαθήματος στους εκπαιδευόμενους</u>		7
4. <u>Συστάσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης VIC</u>		10
<u>Εγκυροποίηση</u>		10
<u>Αξιολόγηση και τεκμηρίωση της εξέλιξης των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων</u>		10
<u>Αυτοαξιολόγηση των εξελίξεων αρμοδιοτήτων (ως εκπαιδευτής)</u>		11
5. <u>Εταίροι στο έργο</u>		12

1. Το Πλαίσιο

Το VIC είναι ένα διετές Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα (2017-2019) και αντιπροσωπεύει την επικύρωση των ικανοτήτων ενσωμάτωσης. Χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus + και υλοποιήθηκε από μια κοινοπραξία εταιρών από τη Γερμανία (DVV International, bunnet και VHS Kassel), Ιταλία (ENAIPTNET), Ελλάδα (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), Γαλλία (EUOCIRCLE), Αυστρία (die BERATER). Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκε ένα μεικτό μάθημα για την επικύρωση των δεξιοτήτων ενσωμάτωσης μεταναστών και προσφύγων. Αυτό το μάθημα και τα υλικά είναι διαθέσιμα στον ιστοχώρο του έργου: <https://integrationcompetence.eu/>

2. Εισαγωγή

Πολλές ευρωπαϊκές χώρες - σε αντίθεση με το ισχυρό μεταναστευτικό και το προσφυγικό πληθυσμό (το τελευταίο ειδικότερα από το 2015 και μετά) - έχουν δημιουργήσει μια ποικιλία εκπαιδευτικών υπηρεσιών και προγραμμάτων που αποσκοπούν στην αύξηση των δεξιοτήτων ένταξης των νεοεισερχομένων. Λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι τα διάφορα προγράμματα δεν ορίζουν απαραίτητα επακριβώς τις ικανότητες «ενσωμάτωσης», αυτό ήταν το σημείο εκκίνησης του έργου VIC με στόχο:

- Συγκεντρώστε τους διαφορετικούς στόχους των προγραμμάτων ενσωμάτωσης σε ολόκληρη την Ευρώπη και απομακρύνετε από αυτούς έναν επιχειρησιακό ορισμό εργασίας "αρμοδιότητα ολοκλήρωσης"
- Παροχή εκπαιδευτών ενηλίκων που εργάζονται με μετανάστες πρόσφυγες με εργαλεία για την προώθηση, το σχεδιασμό, την ενεργό ανάπτυξη και την επικύρωση των ικανοτήτων ένταξης μεταξύ της ομάδας στόχου
- Εφαρμόστε τα εργαλεία αυτά σε διάφορους τύπους εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αξιολογήστε προσεκτικά τη σκοπιμότητα, την επάρκεια και την επίδρασή τους

Η έκθεση σκοπιμότητας και αντίκτυπου, η οποία παραδόθηκε ως IO4 από την DVV International, διασφαλίζει ότι η προσέγγιση VIC και η σειρά μαθημάτων ανάμεικτης μάθησης που αναπτύσσονται από την εταιρική σχέση του έργου είναι πρακτικές και εφικτές για την υποστήριξη της επικύρωσης των ικανοτήτων ενσωμάτωσης που προσδιορίζονται και αναπτύσσονται στο πλαίσιο της . Τα μαθήματα αναπτύχθηκαν για πρώτη φορά στα αγγλικά, μετά μεταφράστηκαν στις γλώσσες της εταιρικής σχέσης (γερμανικά, ελληνικά, γαλλικά, ιταλικά) και δοκιμάστηκαν με εκπαιδευτές και εκπαιδευτικούς. Σε κάθε χώρα εταίρο (Αυστρία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία) πραγματοποιήθηκε το μάθημα συνδυασμένης μάθησης (O3) με μια σειρά εκπαιδευτών / πολλαπλασιαστών / εκπαιδευτικών με διαφορετικό υπόβαθρο που προσδιορίζονται στις εθνικές εκθέσεις. Αυτοί οι πολλαπλασιαστές / εκπαιδευτές έχουν εφαρμόσει την προσέγγιση VIC σε μια ποικιλία μέτρων ενσωμάτωσης και υποστήριξης με πρόσφυγες και μετανάστες. Ο τύπος των δικαιούχων και οι εμπειρίες τους τεκμηριώνονται στις εθνικές εκθέσεις που επισυνάπτονται στην παρούσα συγκεφαλαιωτική έκθεση. Οι εθνικές εκθέσεις υπογραμμίζουν τα επιτεύγματα και τις επιτυχίες, **τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν, τις λύσεις που εντοπίστηκαν, τους τομείς βελτίωσης και τον ατομικό αντίκτυπο της επικύρωσης των ικανοτήτων στους πρόσφυγες μετανάστες.**

Για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων του έργου VIC ελήφθησαν υπόψη ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες. Αποτελούν τη βάση των αποτελεσμάτων όπως αναφέρονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε εξωτερική αξιολόγηση που επικεντρώνεται συγκεκριμένα στην ανατροφοδότηση στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης και στο περιεχόμενο του μαθήματος. Η αξιολόγηση αποτελεί συμπληρωματικό μέρος της έκθεσης IO4.

3. Επιλεγμένα αποτελέσματα

Όλοι οι εταίροι ήταν υποχρεωμένοι να συντάξουν μια εθνική έκθεση εμπειρίας στα αγγλικά μήκους περίπου 10 σελίδων με στόχο να συνοψιστούν όλες οι ανατροφοδοτήσεις που συλλέχθηκαν από εκπαιδευτές που συμμετείχαν στις δοκιμές στις διάφορες χώρες. Η απαίτηση για τις εθνικές εκθέσεις περιλάμβανε περιγραφή του πλαισίου (ομάδες-στόχοι, διαδικασίες, συμμετοχή εκπαιδευτών (εξωτερικών / εσωτερικών), ώστε να καταστεί δυνατή η καλή κατανόηση του προτύπου. όλα τα σημεία που αναφέρονται (θετικά και κρίσιμα) όσον αφορά τη χρήση της πλατφόρμας μάθησης VIC, αλλά και η εμπειρία με τη μεταφορά των εκπαιδευτών που έμαθαν στην πρακτική τους με τους φοιτητές. Οι εκθέσεις θα πρέπει επίσης να δώσουν μερικές ιδέες για την προστιθέμενη αξία της χρήσης της προσέγγισης VIC από την προοπτική των εκπαιδευτών και περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση, ενώ θα πρέπει να αξιολογηθεί η χρηστικότητα και η σκοπιμότητα της μεθοδολογίας VIC και του κύκλου μαθημάτων μικτής μάθησης, τα διδάγματα που αντλήθηκαν και οι συστάσεις που γίνονται για μελλοντική χρήση. π.χ. οργανωτική μάθηση, ανάπτυξη ορθής πρακτικής, μεταφορά στο δικό της πλαίσιο, χρηματοδότηση, μεταβίβαση (χρησιμοποιώντας το *mat* σε άλλα πλαίσια και σε άλλες ομάδες στόχους) και σε θέματα βιωσιμότητας.

Ενώ οι εθνικές εκθέσεις δίνουν λεπτομερή στοιχεία για τη διαδικασία και τα αποτελέσματα του πειραματισμού του VIC, η συνολική έκθεση IO4 είναι μια σύνθεση και των πέντε εθνικών εκθέσεων (διαθέσιμων στην ιστοσελίδα του σχεδίου) με στόχο την παροχή έμπνευσης και πρακτικών γνώσεων σε μια ευρύτερη κοινότητα εκπαίδευσης ενηλίκων οι οποίοι **μπορούν έτσι να επωφεληθούν από τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πιλοτική εφαρμογή της προσέγγισης VIC και να τα αξιοποιήσουν για τις δικές τους μελλοντικές πρακτικές ενσωμάτωσης.**

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν ορισμένες ποσοτικές πτυχές του σχεδίου VIC. Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, λόγω του σύντομου χρονικού πλαισίου των 2 ετών, το κύριο μέλημα του έργου VIC ήταν **να δοκιμάσει πρώτα το μάθημα με τους πολλαπλασιαστές και εκπαιδευτές και να συλλέξει την ανατροφοδότηση σχετικά με τη σκοπιμότητα μεταφοράς της επικύρωσης έννοια που αναπτύχθηκε στο VIC σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην πράξη.** Στο μέτρο που οι ποσοτικές πτυχές δεν ήταν μείζων στόχος του έργου, αλλά εμφανίζονται εδώ για λόγους συμπληρωματικότητας. Για την εταιρική σχέση του έργου θεωρήθηκε ότι μια κρίσιμη και ουσιαστική πιλοτική έχει μεγαλύτερη αξία από το να προσεγγίσει ένα μεγάλο κοινό σε αυτή την πρώτη φάση ανάπτυξης του κύκλου μαθημάτων μικτής μάθησης VIC.

Ποσοτικές πτυχές

Πίνακας 1

Αριθμός εκπαιδευτών ενηλίκων και επαγγελματίες ενσωμάτωσης που συμμετέχουν στο μάθημα μικτής μάθησης (πιλοτικές εφαρμογές)

<i>Αυστρία</i>	<i>Γαλλία</i>	<i>Γερμανία I</i>	<i>Γερμανία II</i>	<i>Ελλάδα</i>	<i>Ιταλία</i>	<i>Σύνολο</i>
12	20	12	14	17	12	87

Πίνακας 2

Αριθμός προσφύγων / μεταναστών που επωφελούνται άμεσα από την πιλοτική εφαρμογή (δικαιούχους) κατά τη διάρκεια του σχεδίου

<i>Αυστρία</i>	<i>Γαλλία</i>	<i>Γερμανία I</i>	<i>Γερμανία II</i>	<i>Ελλάδα</i>	<i>Ιταλία</i>	<i>Σύνολο</i>
120	120	45	50	83	113	531

Ποιοτικές πτυχές

1. Σκοπιμότητα της εγκυροποίησης των ικανοτήτων ένταξης

Η συγκεκριμένη παιδαγωγική έννοια του VIC με βάση τέσσερα βασικά χαρακτηριστικά μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό κλειδί για την επιτυχία του VIC. Αυτά είναι:

- μια προσέγγιση προσανατολισμένη στις ικανότητες,
- **Τρισδιάστατη επικύρωση** των ικανοτήτων ενσωμάτωσης της μάθησης με το **κεφάλι, την καρδιά και το χέρι**, συμπεριλαμβανομένης συγκεκριμένα της συναισθηματικής διάστασης (επικυρωμένο μέσω) Επίπεδο 5
- την εκδήλωση της επικύρωσης μιας μαθησιακής διαδικασίας μέσω ενός **προγράμματος μάθησης**
- Εφαρμογή του εργαλείου επικύρωσης στα υπάρχοντα προγράμματα σπουδών ενσωμάτωσης και επαγγελματικές εκπαιδεύσεις **μέσω αλλαγής προοπτικής**.

Η ένταξη σημαίνει κυρίως την ενεργό δημιουργία ίσων ευκαιριών - ανεξαρτήτως εθνικής, πολιτιστικής ή / και εθνικής καταγωγής. Χρειάζεται μια κοινή βάση, δηλαδή το σύνταγμά μας. Μια θετική στάση απέναντι στην πολιτιστική ποικιλομορφία και μια δεσμευτική στάση απέναντι στις βασικές αξίες και τους κανόνες της δημοκρατίας δεν αποκλείονται αμοιβαία. Από κοινού, αποτελούν τη βάση για τη συνύπαρξη πολιτών διαφορετικής προέλευσης. Η ενσωμάτωση είναι μια αμοιβαία διαδικασία μεταξύ των καθιερωμένων πληθυσμών και των μεταναστών. Προϋποθέτει την προθυμία να μιλήσει και να κατανοήσει την ίδια γλώσσα και απαιτεί βήματα προς την προσέγγιση και στις δύο πλευρές (VIC, 2019, Ενότητα 1.1.2).

Μετά την αναθεώρηση των υφιστάμενων προσεγγίσεων αρμοδιοτήτων ολοκλήρωσης στις διάφορες χώρες, η εταιρική σχέση VIC συμφώνησε **να ορίσει την ολοκλήρωση ως την αρμοδιότητα της «μάθησης για να ζήσει μαζί σε μια διαφορετική κοινωνία»** και ως βασικό σύνολο δεξιοτήτων ενσωμάτωσης:

- αντιμετώπιση της πολυμορφίας
- διαπολιτισμική επικοινωνία
- συνεργαστείτε για να ζήσετε και να μάθετε σε μια διαφορετική κοινωνία
- επικοινωνία
- ευελιξία
- δικτύωση
- αξιοπιστία
- προθυμία μάθησης
- επίλυση προβλημάτων
- κριτική σκέψη
- διαχείριση των συγκρούσεων
- παραγωγική αυτονομία
- ανθεκτικότητα
- κοινωνική δέσμευση

Το VIC βασίζεται σε μια προσέγγιση προσανατολισμένη στο μαθησιακό αποτέλεσμα, η οποία καθιστά δυνατή την αξιολόγηση και την επικύρωση των ικανοτήτων. Η ικανότητα είναι το δυναμικό ενός ατόμου στις διαστάσεις της γνώσης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων και των στάσεων και των αξιών σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο και μια συγκεκριμένη ποιότητα (VIC, 2019, Ενότητα 4.1.1).

2. Αντίκτυπος του μαθήματος στους εκπαιδευτές

Σε όλες τις αναφορές χωρών υπάρχουν στοιχεία που ανέφεραν ότι η χρήση του εργαλείου VIC αποδείχθηκε για ορισμένους εκπαιδευτές ως μια εντελώς νέα εμπειρία. Ιδιαίτερα οι εκπαιδευτές που εργάζονται στα μαθήματα ένταξης εκτιμούσαν την ανταλλαγή εμπειριών με τους συναδέλφους τους σχετικά με την προσέγγιση VIC. Οι γερμανοί εκπαιδευτές δήλωσαν επίσης ότι έχουν εκτιμήσει τη δυνατότητα να έχουν ένα χώρο για τη δικτύωση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με συναδέλφους από άλλους οργανισμούς και ότι χάρη σε αυτές τις προπονήσεις μπορούσαν επίσης να έχουν ένα χώρο για βελτίωση και αντανάκλαση της επαγγελματικής τους πρακτικής.

Ορισμένοι από τους πιλότους διεξήχθησαν στο πλαίσιο των τρεχόντων και ειδικών μέτρων μαθημάτων, τα περισσότερα από τα οποία περιορίζονταν με ένα σφιχτό πρόγραμμα σπουδών "ενσωμάτωσης", πράγμα που σήμαινε ότι οι εκπαιδευτές συχνά δεν μπορούσαν να αναπτύξουν ένα συγκεκριμένο μαθησιακό έργο αλλά έπρεπε να βρουν τρόπους προσανατολισμένες προς το συγκεκριμένο περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας το περιβάλλον του μαθήματος ώστε να συμπεριλάβει και τον στόχο της επικύρωσης μιας μαθησιακής διαδικασίας.

Για παράδειγμα, η *Αυστρία* αναφέρει ως προστιθέμενη αξία και αντίκτυπο τη χρήση της προσέγγισης VIC: Μέχρι στιγμής, το εκπαιδευτικό μάθημα ήταν περισσότερο μια περίοδος ερωτήσεων και απαντήσεων. Οι συμμετέχοντες ρώτησαν την Αυστρία και ο εκπαιδευτής τους απάντησε. Έτσι, **τα εργαλεία κατάρτισης VIC ήταν πολύ χρήσιμα για να σκεφτούν για έναν άλλο τρόπο σχεδιασμού των μαθημάτων κατάρτισης**. Η εστίαση ήταν στην ανάπτυξη της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της αξιοπιστίας και της προθυμίας μάθησης.

Η *Γαλλία* διευκρινίζει στην εθνική της έκθεση ότι ακόμη και εκείνοι οι εκπαιδευτές που ήδη γνώριζαν την προσέγγιση που προσανατολίστηκε στις ικανότητες δεν την είχαν συνδέσει με την επαγγελματική πρακτική τους. Παρόλο που για τους περισσότερους εκπαιδευτές οι εγκάρσιες δεξιότητες είναι πολύ σημαντικές, όταν μιλάμε για την επιτυχία των μεταναστών και της ένταξης των προσφύγων, σχεδόν κανένας από αυτούς δεν σκέφτηκε να **εισαγάγει ένα σύνολο πρωτοβουλιών προσανατολισμένων στις ικανότητες στο πρόγραμμα μάθησης**. Η αναγνώριση και η αξιολόγηση των «δεξιοτήτων ενσωμάτωσης» που αναπτύχθηκαν στο σχέδιο VIC ως εκ τούτου ήταν μια νέα πρόκληση για όλους τους εκπαιδευτές.

Μερικοί από αυτούς δήλωσαν ότι στην καθημερινή τους εργασία θα εξέταζαν αυτομάτως αυτές τις εγκάρσιες δεξιότητες, αλλά όχι απαραίτητα σκέφτονται να εισαγάγουν συγκεκριμένες δραστηριότητες για να παρατηρήσουν την ανάπτυξη και να επικυρώσουν αυτές τις δεξιότητες.

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες στους πιλότους, πολλοί από τους οποίους μετανάστευσαν με την ιδιότητα του πρόσφυγα, αποτίμησαν την προσέγγιση που επικεντρώνεται στη μάθηση και αντικατοπτρίζουν τον τρόπο προσαρμογής των μαθημάτων τους, προκειμένου να αυξηθεί η αυτονομία, η κινητοποίηση και η αντανάκλαση των εκπαιδευομένων.

Κατά την πιλοτική εφαρμογή στη Γαλλία κατά την πρώτη εκπαίδευση πρόσωπο με πρόσωπο και κατά την εργασία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, καθορίστηκαν διαφορετικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ορισμένοι επαγγελματίες αποφάσισαν να προσαρμόσουν το ίδιο

εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο δικό τους πρόγραμμα ένταξης. Το επίκεντρο αυτών των μαθησιακών προγραμμάτων ήταν η ανάπτυξη και η επικύρωση των ακόλουθων ικανοτήτων: επικοινωνία, συνεργασία, διαπολιτισμική ικανότητα, αντιμετώπιση της πολυμορφίας, αυτονομία και προθυμία μάθησης. Οι δραστηριότητες που επιλέχθηκαν από τους περισσότερους εκπαιδευτές γλωσσών ήταν είτε το "περιοδικό της τάξης" το «διαπολιτισμικό κόμμα». Ένας εκπαιδευτής γλωσσών που εργάστηκε με ανηλίκους αποφάσισε να εργαστεί για το "μαγειρικό γεγονός". Όλοι οι εκπαιδευτές γενικών και εγκάρσιων μαθημάτων προσόντων επέλεξαν να οργανώσουν το "εργαστήριο απασχόλησης". Δύο εκπαιδευτές που συνεργάστηκαν με οικογένειες σε προγράμματα αξιολόγησης επαγγελματικών προσόντων αποφάσισαν να εργαστούν για το «μαγειρικό γεγονός» και τους εκπαιδευτές στα ευρωπαϊκά μαθήματα ολοκλήρωσης αξιών και ο κοινωνικο-πολιτιστικός διαμεσολαβητής αποφάσισε να εργαστεί στο «διαπολιτισμικό κόμμα».

Η ανατροφοδότηση των εμπειριών του πιλοτικού προγράμματος στη Γερμανία σχετικά με τους μαθητές και τους εκπαιδευτές σε απευθείας σύνδεση στα μαθήματα μάθησης ήταν κατά κύριο λόγο θετική. Διαπίστωσαν ότι η προσέγγιση είναι καινοτόμος και χρήσιμη. Γενικά, διαπίστωσαν μεγάλη αξία να προβληματιστούν σχετικά με τη δική τους πρακτική και να μάθουν για την κατάρτιση και την επικύρωση βάσει ικανοτήτων. Έλαβαν νέα ώθηση για την εκπαίδευση και την εργασία τους με τους μαθητές τους. Ακόμα και στις περιπτώσεις που έπρεπε να αντιμετωπίσουν τις αυστηρές απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, θα μπορούσαν να βρουν τρόπους να ενσωματώσουν νέα στοιχεία στην εκπαίδευσή τους. Οι μαθητές τους ήταν θετικοί για να αναλογιστούν την εξέλιξη των ικανοτήτων τους και θεώρησαν ότι και οι ικανότητες που δεν σχετίζονται άμεσα με την εργασία αποτελούν ένα πλεονέκτημα.

Οι ίδιοι οι εκπαιδευτές επιβεβαίωσαν ότι τους αρέσει η έννοια της ένταξης στην οποία βασίζεται η εκπαίδευση VIC - μάθουν να ζουν μαζί σε μια διαφορετική κοινωνία. Ανέφεραν όμως ότι αυτή η έννοια είναι δύσκολο να ληφθεί υπόψη στα τρέχοντα μαθήματα ένταξης που είναι μάλλον μονομερή - οι μαθητές αναμένεται να μάθουν τη γλώσσα, τις αξίες και τον πολιτισμό της κοινωνίας υποδοχής, αλλά η κοινωνία υποδοχής δεν συμμετέχει ποτέ σε αυτή τη διαδικασία. Μόνο στην περίπτωση μικτών ομάδων, όπως η 5ήμερη πορεία σε ένα από τα μαθησιακά προγράμματα, οι άνθρωποι με διαφορετικό υπόβαθρο μαθαίνουν από κοινού και μεταξύ τους. Επίσης, αναφέρθηκε ότι το αυστηρό πρόγραμμα σπουδών των υποχρεωτικών μαθημάτων δεν προσφέρει μεγάλο περιθώριο για πρόσθετες δραστηριότητες. **Θέωρησαν ότι το VIC θα μπορούσε να ενσωματωθεί εξίσου καλά όπως τα πράγματα θα μπορούσαν απλά να γίνουν διαφορετικά αντί να προσθέσουν νέα πράγματα.**

Η εθνική έκθεση των πιλότων στην *Ιταλία* περιέχει μια λεπτομερή ανάλυση των επιπτώσεων στους εκπαιδευτές, όπου αναφέρεται ότι η προσέγγιση VIC επιτρέπει την ενσωμάτωση της προσφοράς κατάρτισης και συμβουλευτικής που ενισχύουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες κατάρτισης στην υποστήριξη της ένταξης των μεταναστών στην εργασία. Επιπλέον, το έργο VIC παρείχε περιεχόμενο, μεθόδους και εργαλεία τα οποία θα διατεθούν στο μέλλον από τον ιταλικό εταίρο ως είδος εικονικής βιβλιοθήκης. Τέλος, η παρακολούθηση του μαθήματος και ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος επέτρεψαν στους εκπαιδευτές να μοιραστούν τα προβλήματα και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν κατά την εργασία με τους μετανάστες. Η έκθεση παρέχει επίσης λεπτομερή ανατροφοδότηση της προστιθέμενης αξίας της μεθοδολογίας, η οποία είναι επίσης ο κύριος στόχος της εξωτερικής αξιολόγησης. Στα διαφορετικά πλαίσια της Ιταλίας, η προσέγγιση του VIC εκτιμήθηκε χάρη στην ευελιξία του συνόλου των δεξιοτήτων, τη **διαρθρωτική και ποικιλία μεθόδων και εργαλείων και την ευκαιρία να εφαρμοστεί με άλλες ομάδες-στόχους.**

3. Αντίκτυπος του μαθήματος στους εκπαιδευόμενους

Σε όλους τους πιλότους διαπιστώθηκε συγκεκριμένος αντίκτυπος στους δικαιούχους και παρόλο που ανάλογα με το πλαίσιο, τη διάρκεια, το συγκεκριμένο μάθημα ή τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε μια προσέγγιση προσανατολισμένη στις ικανότητες, οι

δικαιούχοι εκτιμούσαν την προσέγγιση ως συμβολή στην ευαισθητοποίησή τους τη σημασία των μαλακών δεξιοτήτων, την αυτοεκτίμησή τους και τα κίνητρα τους. Οι εθνικές εκθέσεις δίνουν περισσότερες γνώσεις, τα ακόλουθα αποσπάσματα αποσκοπούν κυρίως στην επισημάνση μερικών από τις εμπειρίες.

Οι εκπαιδευτές στην *Αυστρία* αποκάλυψαν τις ικανότητες των διαπολιτισμικών ικανοτήτων, της κριτικής σκέψης, της προθυμίας μάθησης, της αντιμετώπισης της ποικιλομορφίας και της αξιοπιστίας να συνεργαστούν με τους δικαιούχους, ανέφεραν θετική εξέλιξη σε όλους τους συμμετέχοντες σχετικά με τη στάση τους **και ιδιαίτερα το κίνητρο τους να επικοινωνούν στη γερμανική γλώσσα**. Αυτή ήταν μια συγκεκριμένη πρόκληση και επιτυχία, δεδομένου ότι πολλοί πρόσφυγες έχουν την τάση να πιστεύουν ότι θα παραμείνουν μόνο περιορισμένος χρόνος στην Αυστρία που επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής τους το συντομότερο δυνατό. Έτσι συχνά το κίνητρο για να μάθουν γερμανικά δεν είναι τόσο υψηλό. Στην περίπτωση υλοποίησης ενός μαθησιακού έργου, το υψηλό επίπεδο συμμετοχής στην ομαδική εργασία και οι πολύ πρακτικές δραστηριότητες προσδίδουν στους συμμετέχοντες περισσότερους λόγους να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για να μάθουν τη γερμανική γλώσσα.

Επίσης, με το υλικό VIC οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να γίνουν πιο δραστήριοι και να εργαστούν με διαφορετικό τρόπο και πιο ανεξάρτητα σε ορισμένα καθήκοντα. Επίσης φαινόταν να είναι πολύ πιο περίεργοι και παρακινημένοι από αυτόν τον νέο τρόπο συνεργασίας με την ομάδα.

- Άλλες παρατηρήσεις που επισημάνθηκαν από τους εκπαιδευτές που διενήργησαν πιλοτική δράση στην VIC στην Αυστρία ήταν:
- Βελτίωση των επικοινωνιακών ικανοτήτων και ως αποτέλεσμα πιο ενεργό συμμετοχή και συμμετοχή στην ομαδική εργασία
- Περισσότερη αυτοπεποίθηση των δικαιούχων

Εκτός από την εφαρμογή της προσέγγισης VIC σε τρέχοντα μαθήματα όπως περιγράφηκε παραπάνω, ένας από τους πιλότους στην Αυστρία ανέφερε την επίδραση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος ως εξής: *Η μαθησιακή δραστηριότητα στην οποία επικεντρώθηκε σε αυτό το συγκεκριμένο μάθημα ήταν "ο σχεδιασμός ενός γειτονικού κόμματος" - με την παραλλαγή ότι το καθήκον των μαθητευόμενων ήταν να προγραμματίσουν και να διοργανώσουν ένα πάρτι για την ομάδα μαθημάτων τους στο τέλος του μαθήματος "Έλεγχος ικανότητας". Το κύριο όφελος ήταν ότι αυτό ήταν ένα συγκεκριμένο καθήκον, όχι υπερβολικά αφηρημένο και οι εκπαιδευόμενοι μπορούσαν να δουν ένα πραγματικό όφελος για τον εαυτό τους, καθώς ήταν μια κοινωνική δραστηριότητα και είχαν τη διασκέδαση να το κάνουν. Η πτυχή της εκμάθησης γλωσσών επισημάνθηκε, καθώς ο εκπαιδευτής συμβουλεύει τους υποκινητές να επικοινωνούν όσο το δυνατόν περισσότερο στα γερμανικά. Οι εκπαιδευόμενοι από τη γειτονική τάξη προσκλήθηκαν επίσης - ήταν κυρίως αυστριακοί συμμετέχοντες - οπότε ήταν απαραίτητο να επικοινωνήσουμε στα γερμανικά.*

Η εθνική έκθεση για τη δοκιμασία στη Γερμανία I (burynet) αναφέρει τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτών που συμμετέχουν στα προγράμματα μάθησης που δήλωσαν ότι οι μαθητές τους εξελίχθηκαν όσον αφορά την αντανάκλαση των ικανοτήτων τους και τη διαμόρφωση της μαθησιακής τους προόδου. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν δεξιότητες ένταξης που έχουν **επίσης αξία στην αγορά εργασίας** και σε οποιοδήποτε άλλο κοινωνικό πλαίσιο. Ανέφεραν ότι ο προβληματισμός σχετικά με μαθησιακά αποτελέσματα εκτός από εκείνους που υποτίθεται ότι έχει επιτευχθεί (π.χ. γλωσσικά ή εργασιακά) είναι κάτι που δεν έχουν κάνει πριν. Προσφέρει μια **προστιθέμενη αξία στην κατάρτιση και τη δημιουργία προφίλ, δεδομένου ότι εμπλέκει τους εκπαιδευόμενους σε μια διαδικασία προβληματισμού σχετικά με τις δεξιότητες που δεν είναι στο επίκεντρο, αλλά είναι όλες οι ίδιες πολύ σημαντικές όσον αφορά την απασχολησιμότητα** (π.χ. διαπολιτισμική επικοινωνία, ομαδική εργασία). Οι μαθητές έδειξαν επίσης ενδιαφέρον να προβληματιστούν σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο του μαθήματος και ήταν ευτυχείς που είδαν ότι είχαν

εξελιχθεί. Πολλά από αυτά είχαν ελάχιστες επιτυχίες μάθησης τα τελευταία χρόνια και έτσι είχαν μια αίσθηση επίτευξης - αυτό είχε πολύ θετικό αντίκτυπο στην αυτοεκτίμησή τους.

Η εθνική έκθεση της Γαλλίας συνοψίζει ότι όλοι οι εκπαιδευτές ήταν ευχαριστημένοι με τα αποτελέσματα και ανέφεραν μια θετική εξέλιξη στους μαθητές τους. Οι περισσότεροι μαθητευόμενοι ένωσαν άνετα να συμμετάσχουν σε αυτά τα μαθησιακά προγράμματα. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις προέκυψαν περισσότερες "ικανότητες ενσωμάτωσης" από εκείνες που επικυρώθηκαν. Εκτός από τις "επίσημα" επιλεγμένες δεξιότητες, οι μαθητές εργάστηκαν για την αυτοπεποίθησή τους, τις δεξιότητες συνεργασίας, τη διαχείριση των συγκρούσεων και την επίλυση προβλημάτων, την προσαρμοστικότητα και την ευελιξία.

Οι εκπαιδευτές δήλωσαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εκπαιδευόμενοι που δεν θα ήταν πολύ δραστήριοι κατά τη διάρκεια της πορείας ένταξης θα βγουν ξαφνικά και θα γίνουν ενεργοί για το μάθημα. Για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτής μίλησε για έναν μαθητή που δεν θα συμμετείχε ποτέ στη δραστηριότητα της τάξης, αλλά όταν αποφάσισε να διοργανώσει το μαγειρικό γεγονός, πήρε πολύ κίνητρα και έγινε ο «συντονιστής» του μαγειρικού γεγονότος, βοηθώντας τους άλλους να επιλέξουν το πιάτο τους και που είναι το «κίνητρο» της ομάδας.

Στην Ελλάδα συγκεκριμένα έγινε σαφές ότι ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο στην καθημερινότητά τους στην Ελλάδα είναι το γλωσσικό εμπόδιο. Η μη επικοινωνία με τους ντόπιους δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στην ολοκλήρωση και αλληλεπίδραση με τις ελληνικές αρχές και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Επίσης, το πολύ αβέβαιο μέλλον των προσφύγων συνεισφέρει στις δυσκολίες για μια ομαλή διαδικασία ένταξης. Ένας από τους εκπαιδευτικούς πρότεινε ότι «... το πρόβλημα είναι ότι κανείς δεν ξέρει πραγματικά τι θα συμβεί στο εγγύς μέλλον. Μιλάμε για χιλιάδες ανθρώπους, οικογένειες, μερικοί από αυτούς δεν είναι εξειδικευμένοι, ούτε μορφωμένοι. Δεν είναι σε θέση να εργαστούν, αλλά πρέπει να ζήσουν με κάποιο τρόπο και να ζήσουν με αξιοπρέπεια. Κάθε κράτος πρέπει να τους βοηθήσει με οικονομική βοήθεια ή τουλάχιστον να τους παράσχει καταφύγιο, φαγητό, ρούχα κλπ. Πρόκειται για καλά νέα για όσους τελικά θα μετεγκατασταθούν ή θα επανενωθούν με τις οικογένειές τους στις ευρωπαϊκές χώρες. Για τα υπόλοιπα, είναι πολύ δύσκολο. Δεν έχουμε τα μέσα να τα ενσωματώσουμε με επιτυχία εδώ στην Ελλάδα. Βασιζόμαστε στα κονδύλια της ΕΕ και στον ενεργό ρόλο ορισμένων ΜΚΟ που παρέχουν βοήθεια σε αυτούς τους ανθρώπους».

Από την εμπειρία με την πιλοτική εφαρμογή του VIC θα μπορούσε να αναζητηθεί μια λύση για την **επικύρωση των κοινωνικών και προσωπικών ικανοτήτων των προσφύγων που εισέρχονται στην Ελλάδα**. Αναγνωρίζοντας τα διαφορετικά περιβάλλοντα μεταξύ των ελληνικών νησιών και της ηπειρωτικής χώρας, όπου οι συνθήκες εξακολουθούν να απαιτούν βελτίωση, αλλά είναι αναμφίβολα πολύ καλύτερες από ό, τι στα νησιά, η πρόσβαση στις υπηρεσίες επικύρωσης κατά τη διάρκεια των συνθηκών υποδοχής στα νησιά φαίνεται να είναι σε θέση να στηρίξει την πορεία των προσφύγων καλύτερη ένταξη στην ηπειρωτική χώρα.

Παρόλο που η Ιταλία διηύθυνε το μάθημα VIC σε πολύ διαφορετικά περιβάλλοντα και επίπεδα εκπαιδευτών, δηλαδή ένα με διαπολιτισμικούς διαμεσολαβητές και το άλλο με διαχειριστές εταιρειών καθαρισμού, η ανατροφοδότηση που δόθηκε σε σχέση με τη μεθοδολογική και παιδαγωγική πτυχή και τις αντιλήψεις καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προστιθέμενη αξία της προσέγγισης έγκειται στην ότι η μάθηση προσανατολισμένη στις ικανότητες ενσωματώνει τα τεχνικά περιεχόμενα που προτείνονται κατά τη διάρκεια των προγραμματισμένων μαθημάτων με μαλακές δεξιότητες που τους προσδίδουν ορατότητα και αξία.

Με βάση τις παρατηρήσεις από την πλοήγηση στην Ιταλία και την ανατροφοδότηση από τους πολλαπλασιαστές σχετικά με τη διαδικασία εκμάθησης των δικαιούχων επισημάνθηκαν οι ακόλουθες επιπτώσεις:

- Ανάπτυξη της συνειδητοποίησης των προσωπικών χαρακτηριστικών
- Ανάπτυξη συγκεκριμένων ικανοτήτων (για παράδειγμα δικτύωση ή επίλυση προβλημάτων)
- Βελτίωση της γνώσης σχετικά με τις θεωρητικές πτυχές που συνδέονται με αυτές τις ικανότητες
- Ανάπτυξη της ικανότητας να ενεργεί η ικανότητα σε ένα επαγγελματικό πλαίσιο και να χρησιμοποιείται η ικανότητα ως ένα "συγκεκριμένο εργαλείο"
- Βελτίωση της ικανότητας αυτοαξιολόγησης και της ικανότητας ανάκλασης

Υπήρξε επίσης μια πολύ θετική ανατροφοδότηση στο μάθημα, ότι η πειραματική δοκιμή επέτρεψε στους δικαιούχους να εκτιμήσουν τις εγκάρσιες δεξιότητές τους σε σχέση με το συγκεκριμένο προφίλ της δουλειάς που μαθαίνουν και να συνειδητοποιήσουν περισσότερο τη σημασία των εγκάρσιων δεξιοτήτων.

4. Συστάσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης VIC

Με βάση την εμπειρία από την πλοήγηση τόσο των μαθησιακών πόρων όσο και τη διευκόλυνση των μαθησιακών προγραμμάτων, μπορούμε να καταρτίσουμε μια σειρά από συστάσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης VIC.

Εγκυροποίηση

- Τα μαθήματα που περιλαμβάνουν στοιχεία προφίλ, προγύμνασης ή προβληματισμού σχετικά με τα δικά τους πλεονεκτήματα και δυνατότητες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την προσέγγιση επικύρωσης VIC ως εργαλείο για να προβληματιστούν σχετικά με τις ικανότητες και να θέσουν στόχους.
- Η επικύρωση δεν αποτελεί πρόσθετη επιβάρυνση αλλά πρέπει να ενσωματωθεί σε συγκεκριμένες διαδικασίες. Θα πρέπει να συμβάλλει στην ανάπτυξη και την αποσαφήνιση των προσδοκώμενων ικανοτήτων.
- Χρησιμοποιήστε την επικύρωση ως έναν ολιστικό τρόπο για να σχεδιάσετε στρατηγικά τις εξελίξεις των ικανοτήτων, π.χ. να καθορίσουν ποιες ικανότητες επιδιώκονται, πώς μπορούν να αναπτυχθούν, να επικυρώσουν τη μάθηση.
- Η προσέγγιση πρέπει να ταιριάζει στο περιβάλλον μάθησης και πρέπει να χρησιμοποιεί καινοτόμες μεθόδους αξιολόγησης που αποφεύγουν την εντύπωση επίσημων εξετάσεων.
- Πρέπει να εξετάζει σε κάθε περίπτωση τον συγκεκριμένο σκοπό, τις δραστηριότητες και τις ρυθμίσεις. Επιπλέον, πρέπει επίσης να εξετάζει την κατάσταση, τις προ-γνώσεις και τις απαιτήσεις του μεμονωμένου μαθητευόμενου.

Αξιολόγηση και τεκμηρίωση της εξέλιξης των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων

- Οι εκπαιδευτές πρέπει να εξοικειωθούν με το σύστημα LEVEL5 με τα πέντε βήματα και την τρισδιάστατη προσέγγισή του. Θα πρέπει να εξοικειωθούν με την αποθήκη δεξιοτήτων που δημιουργήθηκε για το VIC και δεν πρέπει να επιλέξουν περισσότερες από δύο ή τρεις ικανότητες στις οποίες θα επιθυμούσαν να επικεντρωθούν μέσω των μαθησιακών δραστηριοτήτων.
- Είναι σημαντικό να επιλέξετε μια κατάλληλη μέθοδο αξιολόγησης της ανάπτυξης των ικανοτήτων των μαθητών. Για τους μαθητές με χαμηλές γλωσσικές δεξιότητες, μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαδραστικές μέθοδοι που δεν απαιτούν εντατική συζήτηση, αλλά τους ενθαρρύνουν να εκφράσουν τα μαθησιακά τους αποτελέσματα με παιχνιδιάρικο τρόπο. Η αυτοαξιολόγηση μέσω των δεδομένων συστημάτων αναφοράς ή απευθείας στο λογισμικό LEVEL5 είναι πιθανό να είναι (γλωσσικά) πολύ απαιτητική
- Η αντανάκλαση των μαθησιακών αποτελεσμάτων συμβάλλει στη θετική επίδραση των μαθησιακών δραστηριοτήτων, καθιστώντας τη μάθηση πιο συνειδητή. Αλλά

ανάλογα με το επίπεδο γλωσσών των μαθητών, απαιτούνται ορισμένες δημιουργικές μέθοδοι. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να προγραμματιστεί σωστά και χρειάζεται χρόνος για να είναι χρήσιμη.

- Για μαθητές με καλύτερη γλωσσική επάρκεια ή που επιθυμούν να αποδείξουν τις ικανότητές τους για συγκεκριμένους σκοπούς, όπως η αναζήτηση εργασίας, συνιστούμε να οργανώνουμε ατομικές συνεντεύξεις για να αντισταθμίσουν καλύτερα τις ικανότητές τους. Με αυτόν τον τρόπο η διαδικασία είναι πιο εστιασμένη από ό, τι σε μια ομάδα. Υπολογίστε τουλάχιστον μισή ώρα ανά συμμετέχοντα. Χρησιμοποιήστε το σύστημα αναφοράς για να διατυπώσετε ερωτήσεις συνέντευξης σε μια απλή γλώσσα. Η άμεση εργασία με το σύστημα αναφοράς είναι υπερβολικά αφηρημένη.

Αυτοαξιολόγηση των εξελίξεων αρμοδιοτήτων (ως εκπαιδευτής)

- Χρησιμοποιήστε το LEVEL5 ως εργαλείο αντανάκλασης και αξιολόγησης για την κατανόηση και την αξιολόγηση των ικανοτήτων σας.
- Διαβάστε προσεκτικά το σύστημα αναφοράς των ικανοτήτων που έχετε επιλέξει πριν αρχίσετε να βαθμολογείτε τον εαυτό σας.
- Αξιολογήστε τον εαυτό σας και στις τρεις διαστάσεις, επιλέγοντας ένα επίπεδο ανά γνώση / δεξιότητες / στάση στην αρχή και στο τέλος του μαθησιακού σας έργου.
- Σκεφτείτε συγκεκριμένα παραδείγματα από το πρόγραμμα εκμάθησης που απεικονίζουν και αιτιολογούν τις αξιολογήσεις σας και τα συμπληρώνετε στα αντίστοιχα πεδία στα δίκτυα.
- Χρησιμοποιήστε πρώτα τα συστήματα αναφοράς που παρέχονται στην πλατφόρμα ως "προθέρμανση" πριν αποκτήσετε πραγματικά πρόσβαση στο λογισμικό LEVEL5, όπου μπορείτε να εισάγετε όλα τα δεδομένα, τις βαθμολογίες και τη συλλογιστική σας.
- Εάν είναι δυνατόν, συζητήστε αυτές τις αξιολογήσεις και τους λόγους για αυτούς με τον σύμβουλο / συνάδελφο / διευθυντή HR - ίσως μπορούν να συνεισφέρουν με άλλα παραδείγματα.

5. Εταίροι στο έργο

Συντονιστής
DVV International
Bonn, Germany

www.dvv-international.de

BUPNET GmbH,
Göttingen, Germany

www.bupnet.de

die Berater
Vienna, Austria

www.dieberater.com

ENAIP NET
Padova, Italy

www.enaip.net

Aristotle University of Thessaloniki
Thessaloniki, Greece

www.auth.gr/en

Eurocircle
Marseille, France

www.ec-network.net

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προσκόμιση αυτής της δημοσίευσης δεν αποτελεί θεώρηση του περιεχομένου που αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των δημιουργών και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ιστοχώρος

www.integrationcompetence.eu